

Asia: VN/9365/2025

Lausuntopyyntö: Hallituksen esitys eduskunnalle työttömyysturvalain 2 a luvun 9 ja 10 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko teillä lausuttavaa esityksestä yleisesti?

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi työttömyysturvalain muuttamisesta. Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta.

Esityksellä muutettaisiin työttömän työnhakijan moitittavan menettelyn seuraamuksia nykyisestä neliportaisesta seuraamuskokonaisuus kaksiportaiseksi. Ehdotettavaksi esitetyssä seuraamusjärjestelmässä työnhakija menettäisi oikeutensa työttömyysetuudeksi jo ensimmäisestä työnhakuun ja työvoimapalveluihin liittyvästä laiminlyönnistä. Tällöin korvaukseton määräaika olisi kestoaltaan seitsemän kalenteripäivää. Toisesta laiminlyönnistä asetettaisiin kuuden kalenteriviikon työssäolovelvoite. Muutos tarkoittaisi käytännössä sitä, että jatkossa työttömälle työnhakijan moitittava menettely aiheuttaisi hänelle seuraamuksia nykyistä nopeammin, ja hän toisaalta myös palauttaisi etuusioikeutensa helpommin.

KT pitää ehdotusta kannatettavana. Seuraamusjärjestelmän muuttaminen esitetyllä tavalla sekä yksinkertaistaisi että selkeyttäisi sitä. Todennäköisesti ehdotettujen muutosten seurauksena olisi työnhakua ja työllistymistä edistäviä käyttäytymismuutoksia, koska se kannustaisi työtöntä työnhakijaa jo palveluprosessin alusta lähtien hakea työtä ja osallistua työvoimapalveluihin työllistymissuunnitelmassa sovitulla tavalla.

2. Onko teillä lausuttavaa säädösehdotuksesta ja sen perusteluista?

Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT pitää ehdotettuja säännöksiä ja niiden peruste-luja hyvinä ja riittävinä.

3. Onko teillä lausuttavaa esityksen vaikutusarvioista?

Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT:n katsoo, että luonnoksessa hallituksen esi-tykseksi tuodaan esille muutosten vaikutukset riittävän kattavasti ja luotettavasti. Muu-tokset vahvistaisivat

työllisyyttä ja vähentäisi työttömyyden aiheuttamia kustannuksia julkiselle taloudelle. Luonnoksessa esitetään myös kansainvälisiä tutkimuksia, jotka tukevat päätelmiä, että käyttäytymismuutokset olisivat työllisyyttä ja julkista taloutta vahvistavia. Edelleen työttömien työnhakijoiden käyttäytymisessä tapahtuvat muutokset tukisivat ja tehostaisivat myös työvoimaviranomaisten toimintaa. Myös tämä on tuotu kiitettävästi esille luonnoksessa.

Toisaalta vaikutusarvioinneissa tuodaan esille, ettei esitetyistä muutoksista huolimatta asetettavien seuraamusten määrä muuttuisi nykyisestä noin 50 000 seuraamuksesta, joista työvoimaviranomainen antaa työvoimapolitiittisen lausunnon. Esitysluonnoksessa tuodaan esille, että yhden työttömyysturvaseuraamuksen ratkaisuun ja lausunnon antamiseen kuluisi aikaa noin 20 minuuttia. Tältä osin esitys ei siis vähentäisi työvoimaviranomaisten tehtäviä.

4. Tulisiko työttömyysturvalain 2 a luvun 9 ja 10 §:n soveltamisalaa laajentaa uusiin työnhakijaa etuuden saamisen edellytyksenä velvoittaviin toimiin? Mitä nämä toimet olisivat ja miksi velvoittavuutta tulisi laajentaa niihin? Jos mahdollista, esittäkää myös arvio mahdollisen laajennuksen vaikutuksista.

Maaliskuussa 2025 työ- ja elinkeinoministeriö pyysi lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työnhakija palveluprosessin ja työväilytyspalveluiden kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi (VN/8915/2024). Esityksellä selkiytettäisiin työvoimaviranomaisten työnhakijalle osoittamien työtarjousten veloitettavuutta. Lisäksi työnhakijalle asetettaisiin velvollisuus laatia ja julkaista työnhakuprofiili Työmarkki-natori-palvelualustalla. Kunta- ja hyvinvointialue-työnantajat KT pitää kannatettavana ja perusteltuna ulottaa nyt ehdotetun seuraamusjärjestelmän laajentamista näihin työnhakijaa velvoittaviin toimiin.

Tötterman Patrik
Kunta- ja hyvinvointialue-työnantajat KT